

Saopštenje za medije:

Ko radi na novom Zakonu o zaštiti prirode?

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog u saradnji sa Ministarstvom zaštite životne sredine je 30. juna objavilo Javni poziv organizacijama civilnog društva za predlaganje kandidata za učestvovanje u radu Radne grupe za izradu Nacrta Zakona o zaštiti prirode.

Veliki broj organizacija civilnog društva sa dokazanim iskustvom u oblastima životne sredine, zaštite prirode i biodiverziteta nisu konkurisale za članstvo u Radnoj grupi smatrajući da trenutne društveno-političke okolnosti ne omogućavaju transparentan, inkluzivan i pravedan proces izrade Zakona.

Na poziv za učešće u Radnoj grupi za izradu Nacrta Zakona o zaštiti prirode prijavile su se samo dve organizacije: Unija poslodavaca Srbije i Centar za inkluziju i održivi razvoj. Komisija je predložila predstavnike ove dve organizacije za članove Radne grupe.

U Pozivu su navedeni uslovi koje organizacije moraju da ispune kako bi mogle da učestvuju u radu Radne grupe. Među navedenim kriterijumima su da je organizacija upisana u registar udruženja najmanje pet godina pre objavljivanja poziva, zatim da su u statutu ili aktu o osnivanju organizacije jasno definisani ciljevi u oblasti zaštite životne sredine, zaštite prirode i očuvanja biodiverziteta, kao i da organizacije moraju da poseduju projektnu ekspertizu u oblastima zaštite prirode i životne sredine.

Analiza javno dostupnih podataka ukazuje na ozbiljne nedoslednosti u primeni propisanih kriterijuma. Naime, pretragom u bazi Agencije za privredne registre Unija poslodavaca Srbije se ne može pronaći, što ukazuje da ova organizacija ne ispunjava prvi formalni uslov za učešće. Osim toga, u statutu Unije poslodavaca Srbije koji je dostupan na sajtu ovog udruženja, životna sredina se pominje tek kao princip koji se poštuje u radu, a ne kao utvrđen cilj delovanja udruženja kako je propisano kriterijumom u pozivu Ministarstva. Zaštita prirode i biodiverziteta ne pominje se ni na jednom mestu u statutu Unije. Druge informacije o njihovom projektnom iskustvu i ekspertizi u oblasti zaštite životne sredine, zaštite prirode i očuvanja biodiverziteta nisu dostupne. Prema njihovom statutu, Unija je nezavisna organizacija slobodno udruženih poslodavaca, koja predstavlja kolektivni glas poslodavaca, zastupa i štiti njihove interese i pomaže poslodavcima da unaprede poslovanje. Unija promoviše odgovorno poslovanje, održivi razvoj i unapređenje privrednog ambijenta.

Druga organizacija predložena za članstvo u Radnoj grupi ima aktivan status u Agenciji za privredne registre i ciljevi delovanja su zaštita životne sredine, održivi razvoj i zaštita i unapređenje položaja ranjivih i marginalizovanih društvenih grupa. Međutim, ovo udruženje nema internet stranicu niti aktivne profile na društvenim mrežama, zbog čega nije moguće utvrditi projektno iskustvo ni ekspertizu ovog udruženja u oblasti zaštite životne sredine, biodiverziteta i prirode.

Dvadeset pet organizacija civilnog društva, potpisnice ovog saopštenja, izražavaju zabrinutost zbog nepravilnosti u procesu izbora članova Radne grupe za izradu Nacrta Zakona o zaštiti prirode i pozivaju Ministarstvo zaštite životne sredine da preispita predlog Komisije. Nedoslednom primenom procedura i kriterijuma selekcije Ministarstvo šalje poruku da se učešće civilnog društva u donošenju odluka posmatra kao formalnost, bez stvarne namere da se organizacije delotvorno uključe u odlučivanje.

Podsećamo, u prethodnim mesecima organizacije civilnog društva jednoglasno su odlučile da zamrznju svoje članstvo u Savetu za stvaranje podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva, kao i da su brojne organizacije obustavile svoje aktivnosti u drugim radnim telima zbog ugrožavanja delovanja civilnog društva, kršenja domaćih i međunarodnih propisa i opšteg pogoršanja položaja civilnog društva. Ovakvim izborom članova radne grupe Ministarstvo dodatno podriva već postojeće nepoverenje između civilnog društva i nosilaca javnih ovlašćenja.

Organizacije civilnog društva (OCD) potpisnice saopštenja:

Naziv OCD	Grad/mesto delovanja
Beogradska otvorena škola	Beograd
Mladi istraživači Srbije	Beograd
Inženjeri zaštite životne sredine	Novi Sad
Centar modernih veština	Beograd
Kruševački ekološki centar	Kruševac
Zelena lista Srbije	Raška
Ekoloski pokret Ibar	Kraljevo
Podrinjski anti korupcijski tim - PAKT	Loznica
Centar za ekologiju i održivi razvoj- CEKOR	Subotica

UNEKOOP	Paraćin
Evropski pokret u Srbiji - Valjevo	Valjevo
Udruženje građana Zeleni ključ Niš	Niš
LOA - Liga za ornitološku akciju	Beograd
Tim 42	Leskovac
Dijalog	Valjevo
Novi put	Kraljevo
Lokalni odgovor	Valjevo
Porečje	Vučje
Ekološki centar „Stanište“	Vršac
Udruženje za ekologiju i zaštitu životne sredine GEA	Pirot
Udruženje TERRA'S	Subotica
Društvo za zaštitu životne sredine „Stara planina“	Pirot
Pro.Tok21	Smederevo
Udruženje Ekomar	Kragujevac
Alternativa za bezbednije hemikalije	Beograd